

M.A. Semester -IV Examination, 2015

Sanskrit

Paper : XIII

(Literature Group)

Time : Three Hours

Full Marks : 40

Questions are of value as indicated in the margin

Unit-I

1. Give a description of यशोमती as depicted in the fifth Uucchvāsa of Bānabhaṭṭa's Harṣacarita in simple Sanskrit. 10

Or

Explain the statement 'बाणोच्छिष्टं जगत्सर्वम्'।

2. Explain fully in Sanskrit with reference to the context - 6
निर्निमित्तमेवान्तर्बन्धनस्थानाच्चचालेव हृदयम्।

Or

दुःखदग्धानां च भूतिरमङ्गला चाप्रशस्ता च निरुपयोगा च भवति।

3. Translate any one of the following passages into English, Bengali or Hindi - 4

(क) कथं कथमपि चिराद्विमुक्तमपसृत्य कृतनमस्कारं प्रणतजननीकमुपागतमासीनं च शयनान्तिके पिबन्निव विगतनिमेषनिश्चलेन चक्षुषा व्यलोकयत्। पस्पर्श च पुनः पुनर्वैपथ्यमता पाणितलेन क्षयक्षामकण्ठश्च कृच्छ्रादिवावादीत् - 'वत्स, कृशोऽसि' इति।

(ख) कृताचमनश्च जनयितुरायुष्कामोऽपरिमितमणिकनकरजतजातमात्मपरिवर्हमशेषं ब्राह्मणसादकरोत्। अभुक्त एवोच्चचाल। 'दापय वाजिनः पर्याणम्' इति च पुरस्थितं शिरःकृपाणं बिभ्राणं बभाण युवानम्।

Unit-II

4. Describe in Sanskrit the itinerary of the cloud as you read in the मेघदूतम्। 10

Or

Give in simple Sanskrit a description of यक्षवधू in the मेघदूतम्।

5. Elucidate the idea in Sanskrit (any one) - 4

(क) कामार्ता हि प्रकृतिकृपणाश्चेतनाचेतनेषु।

(ख) रिक्तः सर्वो भवति हि लघुः पूर्णता गौरवाय।

6. Explain fully in Sanskrit (any one) - 6

(क) शृङ्गोच्छ्रायैः कुमुदविशदैर्यो वितत्य स्थितः खं।

राशीभूतः प्रतिदिनमिव त्र्यम्बकस्याट्टहासः॥

(ख) आलिङ्ग्यन्ते गुणवति मया ते तुषाराद्रिवाताः।

पूर्वं स्पृष्टं यदि किल भवेदङ्गमेभिस्तवेति॥